Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2016–2017

34 373 Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten in verband met het stellen van nadere huurmaatregelen tot verdere bevordering van de doorstroming op de huurmarkt (Wet doorstroming huurmarkt 2015)

M BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 september 2016

Tijdens het debat met uw Kamer over de Wet Doorstroming Huurmarkt heb ik toegezegd, naar aanleiding van een vraag van het lid Schalk (SGP), uw Kamer per brief te informeren over de voor- en nadelen van het hanteren van het inkomen na belasting, als uitgangspunt bij huurbeleid. Met deze brief doe ik deze toezegging gestand.

Bij de introductie van de mogelijkheid van inkomensafhankelijke huurverhogingen is bewust gekozen om voor de toetsing van het inkomen het verzamelinkomen te hanteren. Dit sluit aan op de keuze die bij inkomensafhankelijke regelingen als huurtoeslag, zorgtoeslag en kinderopvangtoeslag is gemaakt. Zoals uit het rapport van de Commissie Derksen[1] naar voren is gekomen, voldoet het verzamelinkomen[2] het best aan de voorwaarden voor een rechtmatig en doelmatig inkomensbegrip voor inkomensafhankelijke regelingen. Het toenmalige kabinet volgde deze aanbeveling van de commissie-Derksen (Kamerstukken II 1997–1998, 24 515, nr. 39) dat bij inkomensafhankelijke regelingen het verzamelinkomen het beste als maatstaf kan worden gehanteerd.

De reden voor de keuze van het verzamelinkomen is dat dit een duidelijk, transparant en eenduidig criterium is. Het verzamelinkomen kent een eenduidige definitie en wordt vastgesteld door de Belastingdienst. Hiermee is het ook voor de uitvoering een goed te hanteren begrip. Ook is het consistent om het inkomensbegrip dat voor de belastingheffing als beste indicatie voor draagkracht wordt gezien, ook te gebruiken voor inkomensafhankelijke regelingen.

---

[1] Armoede en armoedeval. De rol van inkomensafhankelijke regelingen. Rapport van de interdepartementale commissie Harmonisatie Inkomensafhankelijke Regelingen, 1997.

[2] In het rapport van de commissie Derksen werd nog gesproken over het belastbaar inkomen in plaats van het later geïntroduceerde begrip verzamelinkomen. Voor mensen die geen aangifte inkomstenbelasting doen wordt het «belastbaar loon» gebruikt.

kst-34373-M
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Naar aanleiding van de vraag van het lid Schalk is gekeken naar het hanteren van het netto inkomen (inkomen na belastingen en premies) ten behoeve van het toetsen van het inkomen in het kader van het huurbeleid. Dit heeft gevolgen voor de uitkomsten van de inkomenstoetsing enerzijds en uitvoeringsaspecten anderzijds.

Indien voor toetsing op het netto inkomen zou worden gekozen, dan moet de inkomensgrens hierop aangepast worden, hierbij rekening houdend met het gemiddelde verschil tussen verzamelinkomen en netto inkomen rond het betreffende inkomensniveau. Hierin zit spreiding, waardoor omschakeling naar een op netto inkomen gebaseerd systeem zal leiden tot koopkrachteffecten. De spreiding hangt samen met de hoogte van de door een huishouden verschuldigde belastingen en premies, wat voortvloeit uit keuzes die in de belastingwetgeving zijn gemaakt, ook in relatie tot de draagkracht van deze huishoudens. In dat licht is het niet consistent en niet in lijn met het kabinetsbeleid om binnen de huurwetgeving een andere keuze te maken.

Wat betreft de uitvoeringsaspecten geldt dat het verzamelinkomen algemeen aanvaard is als het inkomen dat de draagkracht van burgers het beste benadert. Het verzamelinkomen dan wel het jaarloon wordt, als enig inkomen, jaarlijks door de Belastingdienst vastgesteld en als zodanig in de Basisregistratie Inkomen (BRI) opgenomen. Het betreft een authentiek gegeven. Voor authentieke gegevens in basisregistraties geldt dat deze van hoogwaardige kwaliteit zijn en dat deze zonder nader onderzoek bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken te gebruiken zijn. Anders dan bij het verzamelinkomen bestaat er geen eenduidige definitie van netto-inkomen. Introductie van een netto-inkomensbegrip in welke vorm dan ook leidt niet alleen tot forse aanpassingen in de systemen en daarmee een toename van de complexiteit van de uitvoering door de Belastingdienst maar heeft ook grote gevolgen voor werkgevers. Voor loon uit dienstbetrekking zullen de circa 600.000 werkgevers voor hun circa 12 miljoen werknemers bij elke loonuitbetaling het netto loon moeten bepalen en aan hun werknemer(s) kenbaar moeten maken. Dit netto loon wijkt af van de netto loonuitbetaling thans. Met het huidige loon verrekenen werkgevers namelijk componenten als kostenvergoedingen, vakbondscontributies, bijdragen voor personeelsverenigingen, en dergelijke, die tot de inkomensbestedingen gerekend worden. Los van de principiële vraag of een ander inkomensbegrip een betere benadering is voor de draagkracht moet de overgang naar een netto loonbegrip gezien de forse effecten voor werkgevers en Belastingdienst niet realistisch worden geacht.

Een optie is dan dat de verhuurder zelf bij de individuele huurder het netto inkomen zou moeten vaststellen en toetsen, op basis van door de huurder aan te leveren bewijsstukken. Verhuurders zijn veelal niet toegerust om dit goed uit te voeren, daarnaast is het uit privacy-overwegingen onwenselijk om huurders te verplichten verhuurders inzage te geven in dergelijke gedetailleerde inkomensinformatie.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok